

Nujiang Büyük Kanyon Kütüphanesi

Konum: Nujiang Lisu Özerk İli, Çin

Mimarlar: TAO (Trace Architecture Office)

Alan: 637 m²

Yıl: 2024

Fotoğraflar: AOGVISION

Nujiang Grand Canyon Bookstore of Librairie Avant-Garde / Tao (Trace Architecture Office)

As the last free-flowing river in China without dams, the Nujiang River winds through the folds of the Hengduan Mountains in western Yunnan, separating the Gaoligong Mountains and Biluo Snow Mountain to its east and west. The Nujiang Grand Canyon Bookstore of Librairie Avant-Garde is situated atop the Gaoligong Mountains, facing across the river toward the two sacred mountains of the Lisu and Bai ethnic groups.

Çin'de barajsız akan son nehir olan Nujiang Nehri, Çin'de üzerinde baraj bulunmayan ve serbestçe akan son nehir olan Nujiang Nehri, Yunnan'ın batısındaki Hengduan Dağları'nın kıvrımlarından geçerek Gaoligong Dağları ile Biluo Kar Dağı'nı doğu ve batısından ayırır. Librairie Avant-Garde'in Nujiang Büyük Kanyon Kütüphanesi, Gaoligong Dağları'nın tepesinde, nehrin karşısında Lisu ve Bai etnik gruplarının iki kutsal dağına doğru bakmaktadır.

2021 yılında üçüncü iş birliği için TAO, Librairie Avant-Garde tarafından Nujiang Eyaletinde üç yeni mekân tasarlamak üzere davet edildi. Bölge, Nujiang'ın güney kesiminde yer alan ve vilayetin başkenti olan Lushui'de bulunuyor. Biluo ve Gaoligong Dağları tarafından sarılan şehir, Nujiang Kanyonu'nun güney kapısı ve Avant-Garde'in nehir boyunca yukarı doğru yaptığı yolculuğun ilk durağıdır.

Yangpo Köyü'nün kanyona bakan girişinde yer alan proje, medeniyet ve doğa arasında sınırı oluşturuyor. Bölgede başlangıçta kanyonun panoramik manzarasını sunan ve Hengduan Dağları'nın en iyi bakış açısına sahip, "Librairie Avant-Garde, Nujian Büyük Kanyon Kütüphanesi" adında tamamlanmamış bir seyir terası bulunuyordu.

Eşsiz alan koşulları, mimarın ileriye doğru uzanan bir tasarım planlamasını sağladı. Dik yamaç ve yükselen dağlar, çıkıntılı yapı ile birleşerek, kitapevini asılı bir platforma dönüştürdü. Kuzey, doğu ve güney kanyon manzarasına sahip platform, mekân içindeki okuyuculara bulutların arasında yürüme hissi yaratıyor.

Bu önemli konum aynı zamanda kendisini köyün simgesi ve Librairie Avant-Garde'in kamusal yüzü olarak konumlandırılmaktadır. Bu nedenle, bina çarpıcı ve avangart tarzıyla kendine özgü ancak çevresiyle uyumlu bir bütünlük içindedir.

Mimarın bireysellik ile yerel bağlamı nasıl dengeleyeceği tasarımın ana sorusudur. Gaoligong Dağları'nın sırtı boyunca uzanan Lisu köyü, mimarın anlatması gereken hem güçlü doğal özellikleri hem de kültürel kimliği bünyesinde barındırıyor.

Geleneksel bir Lisu yerleşimi olan Yangpo Köyü, dağlık arazinin farklı dokusunu yakalayıp konturlar boyunca doğal bir şekilde gelişmiştir. Bununla birlikte, farklı dönemlere ait yapılar birbirinin yerini alıp sıkıştığından, çeşitli dönemlere ait yapı izleri üst üste binerek kaotik ve kolaj benzeri bir görünüm ortaya çıkarmıştır. Zaman içerisinde kütüphane, köyün yaygın eğimli çatı tipolojisine karşılık tamamen çağdaş bir dil benimsiyor ve mevcut inşaat bağlamında kök salmış son derece soyut bir ifadeyi temsil ediyor. Bu sayede kütüphane, köyün geçmişi ile bugünü arasında bir bağ oluşturur.

Tasarımın temel sorusu

Mimarlığın bireyselliği yerel bağlamla nasıl dengelediği, tasarım sürecinin merkezindeki sorudur. Gaoligong Dağları'nın sırtında uzanan Lisu köyü, güçlü doğal özellikleri ve kültürel kimliğiyle mimarlığın yanıt vermesi gereken bir alanı temsil eder.

Yapının biçimi ve ilişkisi

Yapı, dağlık çevreyle bir bağlantı kuran eğimli alanlar oluşturur. Köy girişindeki yamaçta yer alan yapı, eğimli geometrisi ve dik eğimi ile alanın doğal topografyasıyla birleşerek "yay üzerindeki ok" şeklinde dinamik bir momentum oluşturur. Dış duvarlar, şekilleri binanın dinamik formuyla rezonansa giren farklı yönlerde yönlendirilmiş çok sayıda açıklığa sahiptir. Her bir açıklık, kanyon manzarasının benzersiz bir görüntüsünü sunarak, yapının, insanları gökyüzü ve toprak ile bağlayan bir araç hâline gelmesini sağlıyor.

İç ve dış dolaşım

Yapı, iki ayrı dolaşım yolu ile birbirine bağlanan üç kattan oluşmaktadır. İç ve dış mekânda dolaşırken, bazen dar ve yüksek, bazen karanlık ve derin, bazen ise geniş ve havadar alanların birbirini izlediği yollar sürekli değişen bir mekân deneyimi yaşıyor.

İç dolaşım, gökyüzüne doğru eğimli çatısıyla ruhani bir ambiyans yaratan tepedeki yüksek kafede başlar. Orta seviyedeki kütüphaneye inen ziyaretçiler, üç tarafta kalın brüt beton duvarlarla doğadan korunur. Alt katta bulunan tiyatro salonunu, su seviyesi altında iki gökyüzü penceresi ile aydınlatılır ve parlayan bir ışık sunar.

Tiyatronun sonunda, bir ritüel gibi günde bir kez açılıp kapanan 6 metre yüksekliğinde kafur ağacından iki kapı bulunmaktadır. Kapıların ardında, insanlar okuyarak, ezberleyerek ve geçmiş ruhlarla etkileşime geçerek zaman geçirir; dışarıda ise, Nuijiang öfkeyle gürlerken, toprak sessiz kalır. Kanyon, Nuijiang ve edebiyatın birleştiği sahnenin perdesi gibi açılır.

Dış dolaşım, iki karşıt formun dar ve yükseltilmiş bir giriş alanı tanımladığı girişte başlar, tıpkı Nuijiang Nehri'nin her iki tarafta yükselen dağlarla çevrelenerek oluşturduğu kanyon kompozisyonuna benzemektedir. Giriş alanından ilerleyerek merkezi eksen boyunca aşağıya inerken, yapay "kanyon"dan doğal kanyona ani bir geçiş yapılır ve bu, açıklık hissini ortaya çıkarır.

Havadan bakıldığında, yapının ana girişi Yangpo Köyü'nün ana yolu ile hizalanmıştır. Dış dolaşım, farklı seviyelerdeki iki seyir terasını birbirine bağlayarak köylüler ve ziyaretçiler için daimi açık bir alan oluşturur. Bu bağlamda kütüphane, kanyona bakan köyün bir uzantısı olarak anlaşılabilir; burada çağdaş mimari dili yerel mekaniklerle birleşmektedir.

Librairie Avant-Garde, Yangpo Köyü'nde etnik azınlık yerleşimlerine çağdaş bir kültürel kıvılcım getirmiştir. Kütüphane bir dayanak noktası olarak alan Librairie Avant-Garde, köyün kültürel canlılığını daha da canlandırmayı ve gelecekte hem etnik azınlıklara hem de Nuijiang Grand Canyon'a küresel dikkat çekmeyi amaçlamaktadır.

Kaynak: www.archdaily.com/1022326/nuijiang-grand-canyon-bookstore-of-librairie-avant-garde-tao-trace-architecture-office